

Remissvar: Skärpta krav i sfi U2024/00641

Bakgrund och beskrivning

Remissen har handlagts av Annika Norlund Shaswar, docent i språkdidaktik med inriktning mot svenska som andraspråk och Carla Jonsson, professor i pedagogiskt arbete vid institutionen för språkstudier.

Yttrande

Det anges i remissen att "lagrådsremissen innehåller förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) stärks.". Vi kan inte se att begränsningen av rätten att delta i sfi i sig medför en förstärkning av utbildningen. I stället behövs kvalitetshöjande åtgärder. Sådana åtgärder som vi ser behov av är följande:

- Att 60 hp Svenska som andraspråk ska krävas för att bli behörig sfi-lärare
- Att språkläroverutbildning ska krävas för att bli behörig sfi-lärare
- Att läroverutbildningar i högre utsträckning än i dag ska innefatta ett vuxenperspektiv på andraspråksutveckling och andraspråksundervisning.

Vi anser att individualisering av sfi-undervisning är svår att förena med en borte tidsgräns för rätten att delta i undervisningen eftersom sfi-elevers förutsättningar att lära sig svenska varierar mycket beroende bland annat på tidigare skolgång och livssituation. Om en tidsbegränsning av rätten till sfi-studier ska införas behövs därför en mer flexibel och individualiserad tidsgräns. Vi föreslår att elever på studieväg 1 får ett års längre rätt till sfi-studier än elever på studieväg 2 och 3.

Vi anser att den form av tidsbegränsning som regeringen föreslår riskerar att försvåra snarare än effektivisera sfi-elevers andraspråksutveckling eftersom det inte finns någon väg tillbaka för elever som blivit av med rätten till sfi-studier.

Vi ifrågasätter regeringens uppfattning att en tidsgräns skulle bidra till att göra utbildningen mer effektiv. För att effektivisera utbildningen krävs kvalitetshöjande åtgärder.

UMEÅ UNIVERSITET

Vi anser att det är problematiskt att regeringen i så stor utsträckning utgår från ett sfi-verksamhetsperspektiv i stället för ett elevperspektiv, till exempel när det hävdas att en "tidsbegränsning skulle dessutom ge en bättre struktur och plan för studierna." På vilket sätt ger en begränsning av rätten till sfi-studier en bättre plan för de inlärare som ska delta i studierna?

Vi anser att det är problematiskt att inte avbrott för arbete och föräldraledighet ses som avräkningsbara för den tid rätten till sfi gäller.

Vi anser att tidsgränsen bör individanpassas, och även anpassas till elevers förutsättningar i form av tidigare skolgång.

Vi anser att tidsgränsen bör införas med stor försiktighet eftersom en tidsgräns kan bli praxis för hur lång tid sfi-studier tar.

Vi anser att det är problematiskt att fokus i utkastet till lagrådsremiss ligger på krav på den enskilda eleven och begränsning av dennas rättigheter i stället för fokus på utveckling av kvaliteten på utbildningen.

Ärendet har beretts av kanslichef Macus Zaar.

A handwritten signature in blue ink that reads "Christer Nordlund".

Christer Nordlund
Dekan